

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۲۲ شهریور ماه ۱۳۲۲

فهرست مطالب :

۳ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

۱ - تصویب صورت مجلس

۲ - طرح و تصویب لایحه مربوط به کمک به مستخدمین دولت

مجلس سه ربع ساعت پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه ۲۰ شهریور ماه را آقای (نبیل سمیعی) منشی قرائت نمودند *

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (خیر) صورت

مجلس تصویب شد:

بعضی از آقایان اجازه نطقی خواسته اند ولی چون وقتی باقی نیست گمان میکنم بگذارند برای جلسه آتی بهتر باشد. خبر کمیسیون بودجه راجع بکمک مستخدمین مطرح است. آقای ملک مدنی

۲ - طرح و تصویب لایحه مربوط به کمک

به مستخدمین دولت

ملک مدنی - عرض کنم چون این لایحه بکمیسیون

ارجاع شد و کمیسیون تشکیل شد و چون پیشنهادی که

راجع به بازنشستگان شده بود مورد توجه مجلس واقع شده بود آقای وزیر دارائی هم نظر موافقتی نسبت باین قسمت نداشتند و متأسفانه اکثریت کمیسیون هم نظر موافقتی با این قسمت نداشتند و حالا هم خبرش را تقدیم مجلس کردیم خواستم عرض کنم احترام نظر اکثریت مجلس که این پیشنهاد را قبول کرده اند البته مورد نظر همه هست ولی چون در این زمینه با حضور آقای وزیر مالیه مذاکره شد و ایشان اظهاراتی کردند که مورد توجه آقایان نمایندگان واقع شد و بالتیجه با این پیشنهاد موافقت نکردند این بود که مورد توجه واقع نشد حالا البته بسته بنظر مجلس است یک موضوع دیگری هم در کمیسیون بحث شد که بنده

* عین مذاکرات مشروح یکصد و نود و نهمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* اسمای غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

غائبین با اجازه : دکتر سمیعی - ریگی - ارکانی - طالشخان - هدایت - حمزه تاش - معتضدی - دهستانی .
غائبین بی اجازه : آقایان رضوی - اقبال - مرآت اسفندیاری - نوبخت - طوسی - شه دوست - مؤید نابتی - فرخ - اورنگ - شاهرودی - مشار - منکر - افشار - ناصری - عطاءالله پالیزی - هدایت الله پالیزی - فرشی - فاطمی - شیرازی - ثقة الاسلامی - نمازی - امیر تیمور - صادق وزیری - فتوحی - مستشار - ناهید - نقابت - اردبیلی - کامل ما کو - نصرتیان - هراز .
دیر آمدگان بی اجازه : آقایان تولیت - لبقوانی - نیکپور - خسرو شاهی - امامی .

خواستم عرض کنم که آقای طباطبائی هم قبلاً پیشنهاد کرده بودند پیشنهاد بسیار خوبی هم بود و آن کثمت استحقاق بود که بنده هم خواستم در این موضوع پیشنهاد بکنم و توضیح بدهم در کمیسیون هم صحبت شد که مقصود از این پیشنهاد این است که آنهائی که واقعا استحقاق دارند و توانائی مالیشان کم است از این پول استفاده کنند ولی چون میخواستیم این لایحه از مجلس بگذرد و محتاج نشویم که مطابق نظامنامه باز بکمیسیون مراجعه شود این قسمت را گذاشتیم که در مجلس پیشنهاد شود که هم آقای محبر و هم دولت قبول فرمایند و موافقت کنند و اصلاح شود و این یک پیشنهاد خیلی خوبی است و ما میتوانیم یک مبلغی هم از این بابت صرفه جوئی کنیم از کسانی که استحقاق دارند و ممکن است صدی ده یا صدی پانزده بماند که از آن محل به بازنشستگان بی بضاعتی که حقیقتاً باید بهشان کمک شود بآنها داده شود و در اصل قضیه هم تفاوتی حاصل نشده باشد یک شخصی که متمکن است و متمول است بنظر بنده از این محل نباید استفاده کند و باید این پول داده شود بکارمندان فقیری که استحقاق دارند این بود که خواستم حاضر آقایان را مستحضر کنم که راجع باین پیشنهاد موافقت فرمایند.

رئیس - آقای فرمانفرمایان

فرمانفرمایان - بنده هم همین نظر را داشتم که آقای ملک مدنی بطور اتم و اکمل توضیح دادند و البته با این پیشنهادی که ایشان توضیح دادند کاملاً تأمین خواهد شد. وزیر دارائی - البته راجع بقسمت متقاعدین همانطور که جلسه قبل هم عرض کردم خود وزارت دارائی در نظر دازد که البته کسانی که استحقاق دارند این مساعدت و کمک بحال آنها هم بشود ولی در جلسه قبل عرض کردم که این اعتباری که ما پیشنهاد کردیم و تقاضا کردیم از نظر مطالعاتی است راجع بمستخدمنی که مشغول خدمت هستند در نظر گرفته شده و برای این قسمت پیشنهاد شده و با این وضعیتی که مستخدمین دارند آقایان هم تصدیق میفرمایند تا زمانی که وضعیت آنها را درست نکنیم آن انتظاراتی که

بایستی از آنها داشته باشیم نمیتوان داشت برای اینکه وقتی که زندگانی آنها تأمین نشود نمیتواند از آنها انتظار داشت که درست خدمت کنند بنا بر این ما این اعتبار را برای مستخدمین در نظر گرفتیم که وضعیت آنها را بیک طوری تأمین کنیم که آنها بتوانند یک خدمانی به مملکت بکنند و اگر بخواهیم قسمت دیگری را باین اعتبار اضافه کنیم آن نتیجه و منظوری را که داریم از بین می رود بنا بر این در جلسه قبل هم عرض کردم البته وزارت دارائی نظر مجلس را همیشه محترم میشمارد ولی البته در صورتی که مجلس شورای ملی در نظر دارد که نسبت بمتقاعدین هم کمک بشود ممکن است که عجله برای آن مستخدمینی که مشغول خدمت هستند اینرا تصویب فرمایند که ما بتوانیم وضعیت این قسمت را تأمین کنیم. آنوقت نسبت بمتقاعدین هم وزارت دارائی یک مطالعاتی میکند اگر بشود از این اعتبار کمکی کرد که میکنیم اگر بشود از خود صندوق تقاعد کمک کنیم از آن راه خواهیم کرد یا از طریق دیگری بهر حال برای آنها هم یک راهی در نظر خواهیم گرفت ولی فعلاً چنانچه عرض کردم اگر بنا باشد ما متقاعدین را مزید کنیم بر این اعتبار آن نظر ما از بین می رود حالا اگر چنانچه مجلس شورای ملی هم موافقت فرمایند و این قانون را برای همین قسمتی که پیشنهاد شده تصویب فرمایند بهتر است و دولت هم البته همانطور که عرض کردم با یک مطالعات بهتری محلی هم برای متقاعدین در نظر میگیریم و پیشنهاد میکنیم.

رئیس - آقای انوار

انوار - بنده میخواستم آقایان را توجه بدهم بیک موضوعی چون من مخالفم با زیاد کردن یک وقت دولت قانونی میآورد بمجلس که بمستمنندان یک پولی بدهد ولی یک دفعه قانونی میآورد برای مستخدمینی که در طهران در ولایات بواسطه ضیق معیشت بواسطه این که زندگانشان فوق العاده ترقی کرده است و از کار ماندند و غالباً ملاحظه میفرمائید که مستخدمین ما در ولایات بواسطه این که حقوقشان کم است متصل در حال اعتصابند و البته دولت باید

برای این مستخدمین که اشتغال بکار دارند نه مقاطعه کاری دارند نه زراعت کاری دارند نه عایدی دیگری دارند باید یک فکری بکنند این اشل است که ۳۲ تومان است از رتبه ۱ تا بالا این هم زندگانی آنها است که باین روز افتاده و ما هم هر روز در مجلس و غیر مجلس اینها را مورد حمله قرار داده ایم که چرا اینها کار نمیکنند و بالاخره این مسئله باعث شد که دولت برود و یک فکری برای اینها بکند و بیاید یک اعتباری از مجلس بگیرد برای آن مستخدمین بدبختی که قانون استخدام که در دوره چهارم از مجلس گذشت آنها را مقید کرد نه مستخدمین قراردادی نه مستخدمین حکمی که هر یک از آنها آمده اند با یک حقوق گزافی استخدام شده اند تقاعد هم نمیدهند و آزاد هم هستند هر وقت هم بخواهند بهم میزنند اما این دسته مستخدمینی که مشمول قانون استخدام هستند از رتبه ۱ تا ۷ گرفتار دست قانون استخدام هستند میخواهند حالا برای اینها یک فکری بکنند و حالا آمده اند میگویند این ۵۰۰ میلیون اعتبار را بدهید حالا ما بیائیم اینجا این را گوشت قربانی بکنیم من دیدم در روزنامه ها مخصوصاً این روزنامه مردان کار خوب قضاوت کرده است با این که این روزنامهجات بمن فحش میدهند ولی استفاده میکنم ازشان بهر حال در این روزنامه خیلی خوب نوشته بود حلاجی کرده بودند آقا شما مستخدمینی که مشمول قانون استخدام هستید در نظر بگیرید و گندم خرواری نمیدانم چقدر را هم در نظر بگیرید آنوقت قسمت کنید یک کسی میآید میگوید متقاعدین را هم در نظر بگیرید زیرا اینها هم سی سال پیش خدمت کرده اند (بمن اسفندیاری آقا پس اینها باید بمیرند) آقای رئیس چرا جلوی این برادر زاده نان را نمیگیرید (خنده نمائید) میگذارند حرفمان را بزنیم بهر حال هر یک از آقایان یک عواطفی بخرج میدهند و از کیسه خلیفه می بخشند شما بیائید قلم در دست بگیرید و این پول را قسمت کنید بین مستخدمین رسمی - متقاعدین - مستخدمین قراردادی - غیر قراردادی بالاخره آنهائی که از دولت حقوق میگیرند به بینید یا آنها چقدر

میرسد به نسبت حقوق و این تقسیم از این نظر آقای وزیر دارائی این نظر اکثریت را محترم شمرده و اظهار کرد که یا این مبلغ را با این پیشنهادی که آقای طباطبائی کرده اند در نظر میگیریم که اقلاً یک گشایشی نسبت بمستخدمین گرفتار بشود آنوقت نظر اکثریت را هم در نظر میگیریم اگر توانستیم از صندوق تقاعد جبران میکنیم اگر نتوانستیم از محل دیگر جبران میکنیم و این را هم عرض کنیم که این قانون استخدام کشوری یک زنجیری شده است بر گردن یک عده ای والا وزارت فرهنگ یک قانون دیگری دارد این قانون استخدام کشوری نسبت بمستخدمین کشوری خیلی تفاوت دارد نسبت بهبهرداری باز تفاوت دارد این بود نظر اصلی من.

افشار - دو موافق که نباید صحبت کنند.

انوار - ول کن شما آقای افشار چقدر در میزیند (خنده حضار) نظر اکثریت را من کاملاً رعایت میکنم همانطور که آقای وزیر دارائی فرمودند این لایحه را نسبت بمستخدمین میگذرانیم و نسبت بمتقاعدین هم همانطور که وعده دادند در نظر گرفته میشود این را رأی میدهیم که یک خدمتی بآنها شده باشد و برای متقاعدین هم که دولت یک فکری خواهد کرد.

رئیس - آقای صفوی

صفوی - آقای انوار رفیق محترم بنده نسبت بکارمندان شاغل خدمت خیلی اظهار محترمت فرمودند ولی نسبت باشخاصیکه متقاعد شده اند بی لطفی فرموده اند آنها که متقاعد شده اند با کمال امانت و صداقت در مدت ۳۰ سال یا ۴۰ سال خدمت کرده اند و امروز حقوق کمی بآنها داده میشود پیشنهاداتی که آقایان نمایندگان کرده اند امروز در کمیسیون مطرح شد آقای وزیر دارائی هم تشریف داشتند البته نسبت به متقاعدین کمال توجه شد آنها هم بدرستی و امانت خدمت کرده اند آنها هم انتظاراتی دارند آنها هم وضعیت زندگانشان خوب نیست بلکه زندگانشان از شاغلین خدمت بدتر است زیرا شاغلین خدمت یک انتظارات دیگری دارند میدانند در

آئیه رتبه میگیرند و کمکهای آنها بشود ولی متقاعدین يك حقوق مشخص و ثابتی دارند که با این زندگانی که روز بروز بالا میرود نمیتوانند اصلاً کاری کنند در هر صورت آقای وزیر دارائی در کمیسیون توضیحاتی دادند و فرمودند که اگر بخواهیم باینکار توسعه بدهیم ممکن است اشخاصی که شاغل خدمت هستند چیزی بهشان نرسد و نسبت باشخاصی که در ولایات هستند اصلاً کمکی نشود ضمناً مذاکره شد که آیا تعداد اشخاص بازنشسته را دارند یا خیر آیا معلوم هست که این متقاعدین چند نفر هستند؟ متأسفانه آن صورت را نداشتند بالاخره فرمودند ممکن است در آئیه در نظر بگیریم که از صندوق بازنشستگی که مال خودشان است و از حقوق خود آنها کسر شده و در صندوق تقاعد گذاشته شده بآنها کمک بشود در کمیسیون بودجه هم وعده دادند که جبران میشود از این جهت موافقت شد و اکثریت هم موافقت کردند نظر باینکه اکثریت نمایندگان نسبت بمتقاعدین هم توجه دارند و خدمات آنها را هم در نظر دارند بنده عقیده ام این است که آقای وزیر دارائی زودتر این را در نظر بگیرند لااقل در ظرف ۲۰ روز این موضوع را در نظر بگیرند و چون با آخر دوره مجلس چیزی باقی نمانده است قبل از خاتمه دوره ۱۳ این پیشنهاد را بمجلس بیاورند که تصویب بشود آنها هم امیدوار باشند که مساعدتی بآنها شده است

رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - علت اینکه آقای وزیر دارائی با اضافه کلمه بازنشستگان سطر سوم لایحه بعد از منتظرین خدمت که بنده هم پیشنهاد کرده بودم موافقت نکرده بودند این بود که معتقد هستند که اگر با متقاعدین و طبقات دیگر از این محل دولت بخواهد کمک بکند طبعاً از سهم مستخدمین شاغل خدمت کم خواهد شد برای رفع این محذور و برای اینکه این مبلغ بمستحقین داده شود و در این موقع مشکل با کمی بودجه و بانکس عایدات که در واقع این مبلغ از اکل میته هم بدتر است ضمناً برای اینکه آن نظر تأمین شده باشد در جلسه گذشته پیشنهاد کردم که يك کلمه بعد از کلمه کارمندان

در آئین نامه هم آقایان دقت بفرمایند که این نگرانی بر طرف شود و حالا که بنده اینجا هستم يك پیشنهاد دیگر تقدیم کرده ام و او این است پیشنهاد کردم در سطر سوم بعد از جمله با منتظرین خدمت اضافه گردد با رعایت تعداد عائله اصراری هم در گنجائیدن این پیشنهاد ندارم و تصور میکنم که جایش در آئین نامه است و در جلسه گذشته هم که مقدار کمی صحبت کردم عرض کردم که این مبلغ باید بمستحقین داده شود با رعایت عائله اشخاص حالا بنده این پیشنهاد را تقدیم میکنم که زودتر بگذرد

رئیس - آقای یمین اسفندیاری

یمین اسفندیاری - بنده نظر آقای انوار را حالا تأمین میکنم بنده در چندین جلسه قبل اجازه خواسته بودم متأسفانه نتوانستم بیایم پشت تریبون عریضی که داشتم عرض کنم. راجع بمتقاعدین جنابعالی که آقای انوار هستید اینجا دارید مخالفت میکنید اگر چه با بیانات آقای صفوی بنده دیگر نمیخواهم عرض کنم. این جا آقای انوار باید بدانند مستخدمینی که بسن جنابعالی رسیده اند و حتی از سن جنابعالی هم گذشته اند بیچاره ها زندگانیشان در کمال سختی است این را قیاس بنفس فرمایند اگر اینجا آقای طباطبائی فرمودند که یک نفر مستخدم بازنشسته در جلو خان مجلس سواغ دارند که يك منافع و عوائد زیادی از مستغلات خودش میبرد بنده این را منکر نیستم و شاید در سایر نقاط شهر هم هستند اشخاصی که احتیاج ندارند بحقوق دولت ولی در عین حال اشخاصی هم هستند که در نهایت سختی زندگی میکنند.

و باید نسبت بآنها هم يك توجهی از طرف مجلس شورای ملی بشود. بنده با این وعده ای که آقای بیات وزیر دارائی فرمودند هیچ موافق نیستم برای اینکه اغلب این وعده ها داده شد است ولی اثری ازش ظاهر نشده ولی اینطور که آقای صفوی فرمودند برای اینکه لایحه معطل نشود بنده هم موافقم با این وضعی که داریم مخصوصاً لوایح زیادی که در مجلس هست و وقت کمی که داریم باید سعی کنیم که زودتر این لوایح از مجلس بگذرد که در دوره ۱۳ دیگر

لایحه ای باقی نماند زیرا مجلس باید برای کار سر مشق دیگران باشد و مخصوصاً لوایحی که مورد احتیاج مردم است باید زودتر بگذرد. این نظری که آقای صفوی فرمودند بنده هم با این نظر موافق هستم که آقای وزیر دارائی صریحاً اظهار فرمائید که تا چند روز دیگر این لایحه متقاعدین را میآورند ولی بوعده و وعید همراه نیستم ملاحظه فرمائید مستخدمینی داریم که سی سال یا چهل سال متمادی خدمت کرده اند فداکاری کرده اند و الا ان بایک عائله بادی بیچاره ها در نهایت سختی میگذرانند و تنها نظر آقای انوار باین نباشد که مستخدمین فعلی را باید کمک کرد و آتیه ای که سالها زحمت کشیده اند باید از بین بروند این موضوع بی بضاعت را هم که فرمودند بنده هم اظهاراتی دارم و موافقم ولی چون آقای طباطبائی فرمودند که آئین نامه این میآید بنده کمیسیون ما میتوانیم در آنجا اظهار نظر کنیم که هم نظر ایشان تأمین شده باشد و هم حقوق دیگران تضییع نشده باشد باین جهت این قسمت عریض را میگذارم برای بعد ولی از آقای وزیر دارائی استدعا میکنم که يك توجهی بفرمایند که زودتر این موضوع حل شود چون اگر بخواهند مقاومت بفرمایند از طرف مجلس هم مقاومت خواهد شد ولی باید بدانند نظر مجلس این نیست که مستخدمین معطل بشوند و این لایحه بگذرد بلکه علاقه داریم و تصور میکنم اگر ایشان موافقت بفرمایند ده این لایحه راجع به بازنشستگان را زودتر بیاورند این قضیه حل خواهد شد. راجع به این پانصد میلیون ریال بنده در سابق هم نظرم این بود که هر قدر دولت نسبت به آنها مساعدت پولی بکند این مساعدت پولی برفع آنها تمام نخواهد شد و از طرف دولت هم يك پولی دور ریخته میشود و آن بیچاره ها هم استفاده نمیکنند. ولی اگر دولت این پنجاه میلیون تومان را در نظر بگیرد که با يك وسائلی که ممکن باشد جنس در دسترس آنها بگذارد البته نظایر هم زیاد دارد چنانچه اگر توجه فرمائید به این کوپونهای که در زمان جنگ برای قشون خارجیها تشکیل میدهند با بهترین وضعی اداره میشود و همه چیز

برای همه افراد موجود میباشد و هیچگونه زحمتی نه برای توزیع کننده دارد و نه از برای گیرنده و اگر این ۵۰ میلیون تومان را هم وزارت دارائی بطوری عمل کند که اجناسی را در دسترس مستخدمین قرار بدهد تصور میکنم هم مستخدمین فعلی استفاده میکنند و هم نسبت به باز نشسته ها میتوانیم اقدامی کنیم که آنها هم کاملاً استفاده کنند البته در این صورت حقوقی هم از کسی تضییع نخواهد شد.

وزیر دارائی - همانطوریکه عرض کردم البته خاطر آقایان نمایندگان محترم مطمئن باشد که نظریه ای که اکثریت آقایان نمایندگان محترم اظهار میکنند البته دولت هم تمام عملیات و فکری را که دارد بخرج میدهد برای اینکه آن را انجام بدهد. بنده هم همانطور که عرض کردم از نقطه نظر اینکه نظر اکثریت مجلس این است که کمک هائی هم نسبت به متقاعدین بشود یک مطالعائی در وزارت دارائی میکنیم و بزودی نتیجه آن را بعرض مجلس میرسانم.

یومین اسفندیاری - بزودی را بفرمائید که چقدر است یکماه بیست روز چقدر است چون عمر مجلس زیاد نیست **وزیر دارائی** - همانطور که عرض کردم شاید تا یکماه بلکه کمتر مطالعه بکنیم و نتیجه اش را بعرض مجلس برسانم **مخبر** - (آقای صفوی) - یک عده اصلاحاتی در ماده واحده در کمیسیون بودجه شده است که حالا بنده بعرض مجلس میرسانم در سطر دوم کلمه با استحقاق بعد از کارمندان اضافه میشود (یعنی برای کمک بکلیه کارمندان با استحقاق قسمت (ج) اینطور اصلاح میشود: «این کمک و اضافه اعطائی از اول مرداد ماه ۱۳۲۲ تا آخر سال ۱۳۲۲ قابل پرداخت خواهد بود» یعنی یک کلمه «این» با آن اضافه میشود. یک اصلاح هم در سطر دوم قسمت «د» شده است «از تاریخ تصویب این قانون میزان حقوق بازنشستگی برای کسانی که تقاضای بازنشستگی نمایند اعم از لشگری و کشوری» کلمه لشگری و کشوری اضافه میشود.

طباطبائی - آقا اینها که اینطور نمیشود باید اینها

چاپ و توزیع شود و رویش صحبت بشود!

مخبر - این پیشنهادات داده شده و وقتی که آن پیشنهاد اضافه کلمه متقاعدین را مجلس رأی داد با کلیه پیشنهادات دیگر آمد به کمیسیون... (طباطبائی) - باید جزء راپرت به مجلس بیاید (یک قسمت پیشنهادات زیادی هم شده بود راجع به کلمه متقاعدین که کمیسیون آن را قابل توجه دانست و پیشنهادات دیگری هم شده بود که همانطور که عرض کردم قابل توجه کمیسیون واقع شد و چون مدت کم بوده دیگر طبع و توزیع نشد حالا بسته بنظر مجلس است.

دشتمی - نمیشود باید طبع و توزیع بشود.

رئیس - پیشنهادها را قبلاً به کمیسیون فرستاده اند راپرت کمیسیون جامع آن پیشنهادات است. **بعضی از نمایندگان** - نیست آقا نیست.

رئیس - پس حالا یک مطلب تازه ای است و دخلی به خبر کمیسیون ندارد. پیشنهاداتی که شده است خوانده میشود. پیشنهاد آقای فریدونی و ۳۹ نفر از آقایان دیگر: پیشنهاد میکنیم بعد از کلمه منتظرین خدمت بازنشستگان را اضافه نمائید.

طباطبائی - بنده در این پیشنهاد یک کلمه عرض داشتم اجازه میفرمائید؟ (رئیس - بفرمائید)

طباطبائی - بنده وقتی که اینجا بودم خواستم استدلال بکنم که آقا موافقت بکنند باین پیشنهاد ولی یک قدری مطلب پیچ خورد و من فراموش کردم نتیجه را عرض کنم و آن این است که با اضافه کلمه با استحقاق یک عده از مستخدمین و مأمورین گویا بهره مند نمیشوند از این ۵۰ میلیون تومان بنابراین این جواب آن نظری است که آقا داشتند که اگر متقاعدین را اضافه کنند از حقوق سایرین واز کمکی که باید بسایرین بشود کسر خواهد شد این موضوع (با استحقاق) آن را جبران خواهد کرد و متقاعدین هم در ضمن مثل مستخدمین آبهائی که مستحق هستند استفاده می کنند نه آن کسانی که استطاعت دارند

همان طور که مثل زدم آبهائی که استطاعت دارند نباید از این قسمت استفاده کنند. حالا آقای وزیر دارائی ملاحظه بفرمایند عده زیادی این پیشنهاد را امضاء کرده اند ایشان هم موافقت بفرمایند که کلمه بازنشستگان با آن اضافه بشود البته با شرط استحقاق و آبهائی که استحقاق ندارند پولی نخواهند گرفت (صحیح است)

وزیر دارائی - بنده که قبلاً توضیح دادم که این ۵۰ میلیون کفایت نمی کند اگر بخواهیم همه را تأمین کنیم کفایت نمی کند و البته ما خودمان هم نظرمان این بود که این پول را بیک ترتیبی تقسیم کنیم که اشخاصی که احتیاج دارند بآنها کمک بیشتری بشود. بنا بر این این پیشنهادی که فرمودند تأثیری در این قسمت ندارد نظر خود ما هم همین بود که اساساً طوری بشود که این پول تقسیم بشود بین یک عده از مستخدمین که وضعیت آنها بیک صورت بهتری در بیاید و آبهائی که وضعیتشان خوب است کمتر استفاده کنند و این همانطور که عرض کردم نظر ما بوده است و حالا این را برای مستخدمین تصویب بفرمائید و بعد که ما آئین نامه اش را مینویسیم اگر از این محل یک محلی پیدا کردیم برای اینکه بمتقاعدین هم کمکی بکنیم که چه بهتر و اگر پیدا نکردیم از محل دیگری فکرش را میکنیم ولی در هر صورت این قسمت را چون ما برای مستخدمین در نظر گرفته ایم که وضعیت آنها را بریم بکنیم این را تصویب بفرمائید و دست و پای ما را از این قسمت نه بندید و الا این مبلغ نسبت به مستخدمین هم چیز زیادی نخواهد بود و فعلاً اجازه بفرمائید وضعیت مستخدمین را ما تأمین کنیم بعداً وضعیت متقاعدین را هم تأمین خواهیم کرد.

رئیس - مقداری پیشنهاد شده است که باید به پیشنهادها رأی گرفته شود آقایان یک قدری تأمل بفرمایند تارائی گرفته شود. (صحیح است) رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای فریدونی که راجع به بازنشستگان است آقایان موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد

آقای نراقی:

پیشنهاد میکنم کلمه با استحقاق از ماده واحده حذف شود **رئیس** - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - این موضوع در خبر کمیسیون نسبت همانطور که توضیح دادم بنده پیشنهاد کردم که کلمه با استحقاق اضافه بشود ولی آقای نراقی نظر دارند که این کلمه لازم نیست و با این نظر موافق نیستند. حالا اول باید که این موضوع با استحقاق جزء ماده بشود بعداً ایشان پیشنهاد حذف بفرمایند یعنی اول باید آن پیشنهاد را بپذیرند و رأی بگیرند اگر تصویب شد ایشان پیشنهاد حذف بفرمایند فعلاً تقاضا میکنم پیشنهاد بنده را بخوانند.

رئیس - پیشنهاد آقای ملک مدنی خوانده میشود: پیشنهاد مینمایم بعضی کلمه کلیه کارمندان (با استحقاق) اضافه شود.

وزیر دارائی - بنده این پیشنهاد را قبول میکنم.

مخبر - بنده هم از طرف کمیسیون قبول میکنم.

نراقی - بنده مخالفم رأی بگیرد.

ملک مدنی - وقتی که دولت و مخبر قبول کردند رأی لازم ندارد.

نراقی - بنده عرض کردم مخالفم اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

نراقی - تصور میکنم که این کلمه موجب خواهد شد که این قانون اجرا نشود و تا سه ماه دیگر هم هی کمیسیون خواهند کرد که معلوم کنند کی مستحق است و کی مستحق نیست و بعلاوه این یک توهینی بمقام مستخدمین است و بدون جهت آبروی مستخدمین را میریزند و فعلاً چون آقای وزیر دارائی و مخبر قبول کردند بنده در موقع رأی تقاضای تجزیه میکنم.

رئیس - پیشنهاد دیگر آقای ملک مدنی.

پیشنهاد مینمایم در بند (د) جمله (اعم از کشوری و لشگری) قبل از کلمه (مساوی است) اضافه شود.

وزیر دارائی - بنده قبول میکنم.

مخبر - بنده هم قبول میکنم .

رئیس - پیشنهاد دیگر آقای ملک مدنی .

پیشنهاد مینمایم در بند (ه) جمله اعم از لشکری و کشوری بعد از جمله (از حقوق مستخدمین) اضافه شود .

ملک مدنی - بعد از آنکه کلمه لشکری در قسمت (د) قبول شد در این جا هم لازم است اضافه شود .

وزیر دارائی - صحیح است - بنده قبول میکنم .

مخبر - بنده هم قبول میکنم .

رئیس - پیشنهاد دیگر آقای ملک مدنی .

پیشنهاد مینمایم در بند (ج) اینطور اصلاح شود ج -- این کمک و اضافه اعطائی از اول مرداد ماه ۱۳۲۲ تا آخر اسفند ۱۳۲۲ قابل پرداخت خواهد بود .

وزیر دارائی - بنده قبول میکنم بسیار خوب است .

مخبر - بنده هم قبول میکنم .

رئیس - پیشنهاد دیگر آقای ملک مدنی .

پیشنهاد مینمایم کلمه (موظفین) در تبصره ۲ اضافه شود وزیر دارائی - قبول میکنم این پیشنهاد را .

مخبر - بنده هم قبول میکنم .

رئیس - پیشنهاد آقای طباطبائی .

پیشنهاد میکنم در آخر سطر ۳ بعد از جمله و یا منتظرین خدمت اضافه شود (با رعایت عاقله) .

طباطبائی - چون وعده دادند این قسمت در نظامنامه قید شود پس میگیرم

رئیس - یک پیشنهادی هم از آقای فرمانفرمائیان رسیده است که نظر ایشان تأمین شد پیشنهاد فرموده اند که کمک اعطائی از اول مرداد تا آخر سال باشد . پیشنهاد آقای اوحدی هم که راجع به لشکری و کشوری باشد موافقت شد .

اوحدی - بنده پیشنهادم را قبل از آقای ملک مدنی داده بودم و بنده نظرم این است که این قسمت باید ضمن تبصره گنجانده شود و حالا هم بنظر خودم باقی هستم و با آقای وزیر دارائی هم مذاکره کردم که این موضوع باید بصورت تبصره در بیاید و ربطی به اصل ماده واحد ندارد و حالا هم تقاضا میکنم تبصره پیشنهادی بنده خوانده شود .

رئیس - تبصره پیشنهادی آقای اوحدی خوانده میشود:

پیشنهاد میکنم تبصره ۱ زیر بجای قسمت (د) معین شود: تبصره ۱ - از تاریخ تصویب این قانون میزان حقوق بازنشستگی برای کسانی که تقاضای بازنشستگی مینمایند اعم از کشوری و لشگری مساوی است بیک چهارم حد وسط حقوق سه سال اخیر خدمت ضرب در سنوات خدمت .

وزیر دارائی - اشکالی ندارد مقصود این بود که این قسمت در قانون باشد حالا یا بعنوان (د) باشد یا بعنوان تبصره اول و بنده قبول میکنم که بعنوان تبصره باشد و این تبصره هم به تبصره های دیگر اضافه میشود و همینطور به ترتیب تبصره دوم و سوم و چهارم و پنجم میشود .

مخبر - بنده هم قبول میکنم که بصورت تبصره باشد .

رئیس - پیشنهاد آقای افشار .

تبصره ذیل را پیشنهاد مینماید .

وزارت دارائی موظف است منتهی تا یکماه راجع بکمک بحال بازنشستگان لایحه لازم تقدیم مجلس شورای ملی نماید .

افشار - این پیشنهاد را بنده قبلاً تقدیم کرده بودم حالا دیگر موضوعی ندارد .

رئیس - پیشنهاد آقای مخبر فرهمند .

پیشنهاد میکنم : دولت مکلف است پرداخت این کمک را تا آخر سال مالی انجام دهد .

رئیس - آقای مخبر فرهمند .

مخبر فرهمند - مقصود بنده این است که این مبلغی که اعتبار گرفته شده و پرداخت میشود دیگر صرفه جوئی نشود چون این جا در نظر گرفته شده تا آخر سال ۱۳۲۲ قابل پرداخت است و اگر هر مبلغی تا آخر سال ۱۳۲۲ به صرف نرسد صرفه جوئی خواهد شد بنده پیشنهاد کردم که تا آخر سال مالی که آخر خرداد ۱۳۲۳ است قابل پرداخت باشد چون مقصود مجلس این است که دولت مکلف باشد این مبلغ را برای کمک به مستخدمین خرج کنند نه اینکه صرفه جوئی بشود .

وزیر دارائی - این را بنده قبلاً هم عرض کردم که

نقطه نظر وزارت دارائی این است که وضعیت مستخدمین را تأمین کنند که آنها بتوانند خدمت کنند و حالا با این ترتیبی که در این قانون پیش آمد و با پیشنهادهای که ضمیمه این قانون شد بنده قطع دارم که اجرای این قانون مدنی بطول خواهد انجامید و آن نتیجه هم که لازم است بدست نخواهد آمد و بنده با این ترتیب مجبورم در این جا عرض کنم که آن قسمتی که راجع به بازنشستگان اضافه شد از این مبلغی که در نظر داشتیم کم شود کم میکنند و آن منظوری که بود که یک مساعدتی به مستخدمین بشود آنطور که در نظر بود انجام نمیشود که یک چیزی به مستخدمین داده شود که واقعاً خدمت کنند و دلگرم باشند و آن نظر تأمین نشده است حالا آقایان نظر های دیگری هم اضافه فرمایند بیشتر موجب نقص این قانون خواهد شد

مخبر فرهمند - بنده پس میگیرم این پیشنهاد را .

رئیس - پیشنهاد آقای انوار :

پیشنهاد میکنم در جزء (ب) بعد از کلمه (شهرداریها)

اضافه شود (مشغولین بخدمت) .

رئیس - آقای انوار .

انوار - آقای وزیر دارائی توجه فرمائید . تحقیقاً یک دولتی را اگر بخواهیم بگوئیم تسلط دارد و استقلال دارد باید همه چیز اطلاع داشته باشد و استقلال داشته باشد ولی دولت هیچوجه از شهرداری و عملیات شهرداری اطلاعی ندارد و توجهی بآن نمیکند و شهرداری هم بکلی از این ترتیبات و از این تذکراتی که داده میشود اطلاعی ندارد و عمل نمیکند ، خیابان شمیران را بروید به بیند آن طرفی که قشونی برای خودش آب آورده است و در آن طرف دیگر هم در جاهائی که صاحبان باغات آب آورده اند درختهایش سبز است ولی باقی دیگر درختهایش بکلی خشک شده است با این آب فراوان امسال این آب شمیران است این آب طهران است و با این زیادی محصول اینهم نمانان است . این آلمان ! این هم نمانان ! آقای

مسؤل شهرداری است ما چه گناهی کرده ایم که باین روز افتاده ایم ؟ اگر شهرداری مستقل است دولت مستقلمی است که چرا بیرق نمیکشد و سفیر روانه نمیکند ؟ اگر جزء دولت است که چرا توجه نمیکند بآن چیز هائی که گفته میشود ؟ اگر جزء تأسیسات مملکتی است چرا رعایت احتیاجات شهر و مملکت را نمیکند ؟ حالا به آقای حکیم الدوله عرض کردم آقا شما گردش کنید به بینید چه خبر است چه بد بختی است حالا که شاه سابق نیست که بگوئیم بلدیته رفته است در فلانجا قصر خورنق ساخته است بنده این پیشنهاد را کردم که این مطلب را عرض کنم که آقای وزیر دارائی و آقای وزیر داد گستری که تشریف دارند محضاً بوزارت کشور بگویند که آقای تدین حفظك الله تعالی این شهرداری در دست شما است شهرداری نظمیۀ ژاندارمری همه در دست شما است رسیدگی بکنید به بینید اینها چه میکنند و مخصوصاً شهرداری چه میکنند . حالا پیشنهادم را استرداد میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای موقر

پیشنهاد میکنم دو تبصره زیر اضافه شود

تبصره - وزارت دارائی مکلف است بکارمندانی که بیش از سه فرزند دارند برای هر فرزند اضافی فوق العاده مخصوصی رعایت کند

تبصره - کمکها و فوق العاده هائی که بموجب این لایحه داده میشود از مالیات بر درآمد معاف بوده و بهیچ عنوان قابل کسر یا توقیف نخواهد بود

رئیس - آقای موقر

موقر - معمول است در همه جا کسانی که عاقله و فرزند زیاد دارند بآنها رعایت بیشتری میشود که باین وسیله کمکی به تکثیر نفوس بشود و از طرف دیگر چون دولت در نظر دارد که بوسیله این قانون کمکی به مستخدمین بکند دیگر دریافت مالیات بر درآمد از این مساعدت موردی ندارد این بود که بنده این دو تبصره را پیشنهاد کردم که برای رعایت این دو منظور به ماده واحده اضافه شود

مخبر - راجع به مستخدمینی که فرزند زیاد دارند در

قانون

پانصد ملیون ریال اعتبار برای کمک به کلیه کارمندان دولت

ماده واحده - الف مبلغ پانصد ملیون ریال بوزارت دارائی اعتبار داده میشود که برای کمک به کلیه کارمندان وزارتخانه ها و بنگاههای مستقل و کار خانجات و مؤسسات تجارتي دولتي اعم شاغلین خدمت و یا منتظرین خدمت و بازنشستگان مصرف نماید .

کمک مزبور ممکن است جزاً یا کلیاً بصورت نقد یا جنس داده شود .

ب - بودجه مجلس شورای ملی مشمول این قانون خواهد بود و شهرداریها نیز مکلف هستند طبق این قانون و آئین نامه آن حقوق کارمندان خود را ترمیم نمایند .

ج - این کمک و اضافه اعطائی از اول مرداد ماه ۱۳۲۲ تا آخر سال ۱۳۲۲ پرداخت خواهد شد .

د - برای تأمین عوائد صندوق بازنشستگی از تاریخ تصویب این قانون صدی نیم بر میزان کسور بازنشستگی که باید از حقوق مستخدمین اعم از کشوری و لشگری کسر و بصندوق بازنشستگی داده شود افزوده خواهد شد .

ه - آئین نامه اجرای این قانون را وزارت دارائی به هیئت وزیران پیشنهاد و پس از تصویب کمیسیون بودجه بموقع اجراء گذاشته خواهد شد .

تبصره ۱ - دولت مکلف است منتها در عرض یکسال از تاریخ اجرای این قانون طرحی برای اصلاح قانون استخفاف کشوری تهیه و تقدیم مجلس شورای ملی نماید .

تبصره ۲ - از تاریخ تصویب این قانون میزان حقوق بازنشستگی برای کسانی که تقاضای بازنشستگی نمایند عم از لشگری و کشوری مساوی است بیک چهارم حد وسط حقوق سه سال اخیر خدمت ضرب در سنوات خدمت .

تبصره ۳ - یکماه مساعده ای که قبلاً بکارمندان و بازنشستگان و منتظرین خدمت و موظفین و سایر اشخاص داده شده و میبایستی با قسط مستمرد گردد بموجب این قانون بعنوان پاداش واگذار خواهد شد .

تبصره ۴ - کلیه اشخاصی که بموجب قانون مصوب بهمن ۱۳۲۱ و باستاناد قانون نامبرده از یکماه کمک هزینه اعطائی استفاده نموده اند و بموجب این قانون نیز از یکماه دیگر استفاده مینمایند از تسلیم اظهارنامه و پرداخت مابه التفاوت مالیاتیکه منحصرأ در نتیجه افزایش این درآمد تعلق گرفته معاف میباشند .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و دوم شهریور ماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

آئین نامه البته مساعدت بیشتری در نظر گرفته خواهد شد و راجع به معافیت از مالیات بر درآمد هم پیشنهادی است بعنوان تبصره سوم که حالا تبصره پنجم میشود که آقای وزیر دارائی دادند که حالا اضافه میشود و با آن اضافه آن تبصره از مالیات بر درآمد هم معاف خواهد بود و نظر آقای در آن قسمت هم تأمین است این است که تقاضا می کنم پیشنهاد خودتان را مسترد بفرمائید که بهمین ترتیب بگذرد و نظر آقای هم تأمین است -

موقر - مسترد میکنم

رئیس - تبصره سوم پیشنهادی آقای وزیر دارائی خوانده میشود

تبصره ۳ - کلیه اشخاصی که بموجب قانون مصوب بهمن ۱۳۲۱ و باستاناد قانون نامبرده از یک ماه کمک هزینه اعطائی استفاده نموده اند و بموجب این قانون نیز از یک ماه دیگر استفاده مینمایند از تسلیم اظهار نامه و پرداخت ما به التفاوت مالیاتی که منحصرأ در نتیجه افزایش این درآمد تعلق گرفته معاف میباشند

مخبر - این تبصره تبصره پنجم خواهد شد و بنده قبول می کنم

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر سنگ

در قسمت (ه) پیشنهاد میکنم بعد از بازنشستگی اضافه شود : از تاریخ تصویب این قانون

وزیر دارائی - این قسمت هم اشکالی ندارد اضافه شود .

مخبر - بنده هم قبول میکنم

رئیس - آقای فراقی پیشنهاد تجزیه کرده اند :

پیشنهاد میکنم به ماده واحده بدون کلمه با استحقاق رأی گرفته شود

رئیس - اول رأی میگیریم به ماده واحده با حذف کلمه استحقاق اگر قبول شد که بعداً رأی قطعی گرفته میشود اگر قبول نشد با اضافه کلمه استحقاق رأی گرفته میشود . فعلاً رأی گرفته میشود به ماده واحده با اصلاحاتی که شده است با حذف کلمه استحقاق موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) رأی میگیریم به ماده واحده با اصلاحات که شده است با ورقه موافقین ورقه سفید خواهند داد (اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۵۸ ورقه سفید

شماره شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۷۱ با کثرت ۵۸ رأی تصویب شد

صفوی - اجازه بفرمائید؟ این تبصره ۴ ماده ۶۵ قانون نظام وظیفه گزارش آن از کمیسیون بودجه داده شده اگر آقایان موافقت بفرمایند مطرح شود (بعضی از نمایندگان عده کافی نیست ختم جلسه) این تبصره محل ابتلای یکمده زیادی است اگر آقایان موافقت بفرمایند و تشریف بیاورند یک تبصره بیشتر نیست

[۳ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - عده کافی نیست میماند برای اول جلسه بعد . اگر

آقایان موافقت میفرمائید جلسه را ختم کنیم . (صحیح است) جلسه آتیه روز ۵ شنبه ۲۴ شهریور سه ساعت پیش از ظهر این پیشنهاد هم اول دستور

(مجلس سی و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

اسامی رای دهندگان - آقایان پناهی - آزادی - یمن اسفندیاری - صفوی - دکتر تاج بخش - معالی - طباطبائی - منشور - رستم کیو - دکتر فنی - موقر - مسعودی خراسانی - حریری - مؤید قوامی - سزاوار - فرمانفرمایان - چایچی - مسعودی - مخبر فرمند - منصف - لایقوالی - مصلحتی - دکتر ادهان - بهدوی - دکتر هبیه - صفاری - اصفهانیان - مبینی - افشار - ملک مدنی - ملایری - دکتر سنگ - ذوالقدر - نراقی - مهدی - رهبری - نقیل سمعی - محمد بنیانی - عزیزی - پارسا - شهردوانی - رفیعی - شایانیک - دستبانی - کرگانی - دکتر ملک زاده - نوابزادی - ناظمی - انوار - گودرزیبا - موبداحدی - دکتر ادهم - مقیم - دادور - معصوم سنگ - اصفهانی - ساکینیان - بهبهانی